

prof. mr. A.F. Gehlen

De zeventiende en achttiende eeuwse notarisboeken, 2e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
256 p. € 50
ISBN 90 1301 225 6

mr. drs. H. de Groot

Verdring de Ltd de BV in het MKB?

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
128 p. € 22,50
ISBN 90 1301 810 6

Jos de Gruiter en Jiska Vijselaar

Rechtens in Nederland

Sdu uitgevers
181 p. € 11,50
ISBN 90 5409 370 6

prof. mr. J.M. Hebly e.a.

Aanneming van werk

De parlementaire geschiedenis
Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
190 p. € 24,50
ISBN 90 7732 004 0

mr. drs. M.L. Hendrikse, mr. ing. N.H. Margetson

Capita Zeerecht

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
392 p. € 51,50
ISBN 90 1301 908 0

dr. J. Holvast

Awb en bescherming van persoonsgegevens

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
88 p. € 26,50
ISBN 90 1301 900 5

N.J.H. Huls en M.A. Loth

Het domein van de rechter

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
132 p. € 30
ISBN 90 1301 846 7

prof. mr. C.H.J. Jansen e.a.

Van der Grinten bundel

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
772 p. € 79
ISBN 90 1301 544 1

Drs. R.M. Kavelaars-Niekoop en mr. A.N. Labohm

Echtscheiding Fiscale en civiele gevolgen

Sdu Fiscale & Financiële Uitgevers
146 p. € 19
ISBN 90 6476 069 1

P.H.J. Körver

De Besluitwetgeving van de Nederlandse regering in Londen in internationaal rechtelijk en staatsrechtelijk perspectief (dissertatie)

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
224 p. € 39,50
ISBN 90 1301 975 7

mr. A.W.H. Meij

Europocket, 14e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
714 p. € 29,50
ISBN 90 1301 594 8

prof. mr. K.J.M. Mortelmans

Europese basisverdragen

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
€ 15,50
ISBN 90 1301 433 X

mr. B.P.J.A.M. van der Pol e.a.

ludex Non Aestimat

Allimentatierekenprogramma INA en INA+ op cd-rom

Reed Business Information bv, Elsevier Juridisch
Prijs: € 295 jaarabonnement INA+ (incl. 2 updates per jaar)
Prijs € 199,50 jaarabonnement INA (incl. 2 ates per jaar)

mr. C.B. Schutte

The European Fundamental Right of Property

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
€ 20
ISBN 90 1301 946 3

mw. M. Verschuren

Tekstuitgave Gemeentewet 2004

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
316 p. € 32,50
ISBN 90 1301 784 3

mw. mr. drs. E.M. Vogelesang-Stoute, MA, LL.M.

Bestrijdingsmiddelenrecht

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
856 p. € 65
ISBN 90 1301 767 3

mw. mr. H.L.G. van Wieten

Bewijs, 2e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
108 p. € 14,65
ISBN 90 1301 381 3

mw. mr. de Wijkerslooth-Vinke e.a.

Huurrechtmemo, 405e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004
484 p. € 28,10
ISBN 90 1301 786 X

Uitspraken geschillencommissie

GESCHILLENCOMMISSIE
ADVOCATUUR

Wettelijke rente over een onbetaald gebleven declaratie is bij bindend advies niet toewijsbaar

BINDEND ADVIES D.D. 5 FEBRUARI 2004/ADV D03 0128

(mrs. Warner-Gorter, Thunnissen en Barge-Coebergh)

Feiten

De advocaat is bij een echtscheiding voor twee partijen gezamenlijk opgetreden. De man heeft bezwaar tegen de declaratie. Er zou sprake zijn van slordig werk en bovendien neemt de cliënt het de advocaat kwalijk dat deze de wederpartij gewezen heeft op een onevenwichtigheid in het concept voor het convenant dat door de cliënt zelf was opgesteld. Tot slot heeft de cliënt bezwaar tegen het hanteren van rekeneenheden van tien minuten bij het opstellen van de declaratie.

De advocaat vraagt op zijn beurt betaling van de openstaande declaraties, ter vermeerderen met de wettelijke rente en een bijdrage in de kosten van de procedure.

De uitspraken zijn bewerkt door Germ Kemper, advocaat te Amsterdam. Bij de bewerking is de weergave van het standpunt van cliënt of advocaat over het algemeen ingekort; hier en daar zijn details weggelaten.

Beoordeling van het geschil

Alvorens tot een inhoudelijke beoordeling van de klachtonderdelen van de cliënt te kunnen komen, stelt de commissie vast dat van een redelijk bekwame en redelijk handelende advocaat mag worden verwacht dat hij bij de behandeling van een zaak de leiding neemt en vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid bepaalt hoe de belangen van zijn cliënt het best zijn gediend. De mate van deze verantwoordelijkheid neemt naar het oordeel van de commissie toe indien een advocaat bij een echtscheiding als gezamenlijk advocaat voor twee partijen optreedt. In dat geval mag van een advocaat worden verwacht dat hij grote zorgvuldigheid betracht om te voorkomen dat hij tegenstrijdige belangen behartigt.

De commissie is van oordeel dat de opstelling van de advocaat gemeten aan vorenstaande criteria getuigt van een juiste taakopvatting en dat ook niet kan worden gezegd dat de advocaat zich onnodig strikt heeft opgesteld. In dit verband stelt de commissie tevens vast

dat de advocaat onweersproken heeft gesteld partijen vrijwel direct te hebben gewezen op haar taakopvatting en ook schriftelijk duidelijk kenbaar heeft gemaakt dat zij de door haar gevraagde nadere informatie noodzakelijk achtte om zich ervan te vergewissen dat beide partijen de consequenties van de door hen gewenste regeling begrepen.

Het is de commissie ook niet gebleken dat het de advocaat heeft ontbroken aan inhoudelijke deskundigheid noch aan inzet daarvan. De commissie stelt in dit verband vast dat de advocaat – zeker gezien vanuit haar eigen verantwoordelijkheid – relevante vragen heeft gesteld aangaande de evenwichtigheid van de voorgestane verdeling en alimentatie voor de vrouw. Dit klemmt temeer nu het convenant uiteindelijk ook in de door de advocaat voorgestane zin is aangepast en ondertekend en de cliënt heeft erkend dat er in dit verband sprake was van een onevenwichtigheid in het door hem aangeleverde concept-convenant. Hoewel partijen van mening verschilden over de wijze waarop de draagkrachtberekening tot stand is gekomen, stelt de commissie vast dat de uitkomst van deze berekening aanleiding heeft gegeven het convenant in voornoemde zin aan te passen.

Ten aanzien van de grote mate van slordigheid die de cliënt de advocaat verwijt, stelt de commissie vast dat in de concepten weliswaar enige onjuistheden zijn gesloten, maar dat deze niet van dien aard zijn dat zij niet op simpele wijze en zonder verdere kosten hersteld konden worden c.q. hersteld zijn. De commissie acht het bovendien zeker gezien het tijdsgewricht waarin de concepten zijn opgesteld niet verwijtbaar dat de advocaat gulden- met eurotekens heeft verwisseld.

Het is de commissie ook niet gebleken dat de advocaat de integriteit van de cliënt in twijfel heeft getrokken. Zoals de commissie reeds heeft vastgesteld, behoort het tot de taak van de advocaat na te gaan of beide partijen de inhoud en daarmee de consequenties van een regeling begrijpen. Bovendien heeft de advocaat de cliënt schriftelijk en in heldere bewoordingen gewezen op haar eigen verantwoordelijkheid en vroegtijdig hierbij aangegeven dat het de cliënt vrijstaat indien hij het niet eens is met deze handelwijze zich tot een andere advocaat te wenden. De commissie merkt nog op dat de irritatie die over de taakopvatting van de advocaat tussen partijen is ontstaan niet kan worden aangemerkt als minachting.

De klacht van de cliënt dat de advocaat het eerste concept dermate onduidelijk en slordig heeft opgezet dat cliënten zich reeds hierin niet meer konden herkennen, komt de commissie gezien het gering aantal aantekeningen op het concept onaannemelijk voor. Deze aantekeningen zijn bovendien weinig inhoudelijk van aard of betreffen een aanvulling van feitelijke informatie die kennelijk bij het opstellen van het concept ontbrak. Ook stelt de commissie nogmaals vast dat de advocaat bij de behandeling van de zaak de leiding diende te nemen en vanuit haar verantwoordelijkheid diende te bepalen hoe de belangen van haar cliënten het best gediend waren. Reeds om die reden kan het de advocaat niet worden verweten dat zij de afspraken van de

cliënt en zijn vrouw niet ongewijzigd heeft overgenomen, noch daargelaten dat tevens is vastgesteld dat ook de inhoud van de gemaakte afspraken aanleiding gaf tot het aanbrengen van wijzigingen c.q. aanvullingen.

Met betrekking tot het gestelde ten onrechte in rekening brengen van kosten stelt de commissie vast dat de advocaat onbetwist heeft gesteld dat zij het eerste kennismakingsgesprek met de vrouw niet in rekening heeft gebracht. Het feit dat de advocaat het daaropvolgende gesprek met beide echtelieden wel in rekening heeft gebracht, doet daar niets aan af. Ten aanzien van de rekeneenheden van 10 minuten die de advocaat per handeling heeft gehanteerd, stelt de commissie vast dat het binnen de advocatuur gebruikelijk is op deze wijze de bestede tijd te registreren. De uitleg van de advocaat, dat het gebruik van deze rekeneenheid ook voor korte handelingen gerechtvaardigd is gezien de directe en indirecte tijd die de advocaat kwijt is met het verrichten van een handeling, acht de commissie redelijk en billijk.

Voorzover echter de cliënt zich klaagt over het feit dat de advocaat voor eensluidende brieven aan beide echtelieden twee maal 10 minuten heeft geschreven, acht de commissie dit klachtonderdeel terecht. De commissie acht het niet redelijk dat de advocaat voor dergelijke eenvoudige werkzaamheden twee maal 10 minuten heeft geschreven. Hierin ziet de commissie aanleiding een bedrag op het totaal aan nog openstaande declaraties in mindering te brengen. Dit bedrag stelt de commissie naar redelijkheid en billijkheid vast op € 200 (inclusief BTW en kantoorkosten), zodat de cliënt nog een bedrag van € 2.467,33 verschuldigd is, hetgeen direct uit het in depot gestorte bedrag aan de advocaat zal worden overgemaakt.

Nu de advocaat de cliënt voordat het geschil bij de commissie aanhangig is gemaakt ter oplossing van het geschil een aanbod heeft gedaan dat de voorstaande zeer geringe, terrechte klacht ruimschoots compenseert, is de commissie van oordeel dat de cliënt zijn eigen kosten dient te dragen en verklaart de commissie de klacht in zijn geheel ongegrond.

Met betrekking tot de gevorderde wettelijke rente bepaalt de commissie dat de toewijzing daarvan in strijd is met artikel 14 lid 1 van het Reglement van de commissie. Dit artikel bepaalt immers – kort weergegeven – dat de advocaat bij gelegenheid van het indienen van zijn verweer een tegenvordering kan instellen binnen de grenzen van artikel 2 en voorzover betrekking hebbende op het onbetaalde deel van de declaratie ter zake van de opdracht die in geding is. De ratio van dit artikel is dat de cliënt, consument, die een geschil aanhangig maakt bij de commissie niet geconfronteerd kan worden met allerlei bijkomende kosten.

De commissie vergoedt bovendien slechts in bijzondere gevallen de kosten die verband houden met de klachtafhandeling en de behandeling van het geschil door de commissie. De commissie acht in dit geval geen bijzondere omstandigheden aanwezig om een vergoeding voor deze kosten toe te kennen.

Op grond van het vorenstaande is de commissie van oordeel dat de klacht ongegrond is.

Beslissing

De commissie vermindert de declaraties die de advocaat voor het verrichten van haar diensten bij de cliënt in rekening heeft gebracht in die zin dat een bedrag van € 200 (inclusief BTW en kantoorkosten) van de betwiste declaraties als niet-verschuldigd wordt aangemerkt.

BINDEND ADVIES D.D. 9 JANUARI 2004

(mrs. A.M.J. Warner-Gorter, mr. S.A.H. Kool en drs. P.C. Hoogeveen-De Klerk)

Feiten

De advocaat vraagt betaling van openstaande declaraties ten belope van € 6.125,54. De cliënt heeft een aantal bezwaren. Er is onnodig veel gecorrespondeerd, het meeste werk is door de advocaat van de wederpartij gedaan en de advocaat heeft onvoldoende deskundigheid betoond. Bovendien heeft de cliënt er bezwaar tegen dat voor eenvoudige briefjes onevenredig veel tijd in rekening is gebracht.

Beoordeling van het geschil

Naar aanleiding van het over en weer door partijen gestelde overweegt de commissie het volgende.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is het de commissie gebleken dat de cliënt zich met name beklagt over het feit dat de advocaat voor een grote hoeveelheid brieven zonder bijzondere inhoud verhoudingsgewijs te veel tijd heeft geschreven. De commissie constateert dat de advocaat voor deze nauwelijks juridisch te noemen verrichtingen 6 tot 12 minuten in rekening heeft gebracht. De commissie acht het niet redelijk dat de advocaat voor dergelijke eenvoudige werkzaamheden 6 tot 12 minuten heeft geschreven, temeer nu deze handelwijze voor een aanzienlijke ophoping van de kosten heeft gezorgd.

Van een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat mag bovendien worden verwacht dat hij de cliënt ervoor waarschuwt dat het financiële belang van de zaak, te weten het belang van de boedelscheiding, niet in verhouding staat tot de kosten die met het uitvechten van elk onderdeel van deze boedelscheiding gepaard gaan en dat hij de cliënt ervan probeert te overtuigen dat het bereiken van overeenstemming de voorkeur geniet boven het verkrijgen van gelijk of genoegdoening. Het is de commissie niet gebleken dat de advocaat de cliënt overeenkomstig vorenstaand criterium heeft geïnformeerd. De commissie acht het maandelijks verzenden van een nota niet voldoende om aan deze informatieplicht te voldoen. In zoverre acht de commissie de klacht van de cliënt dan ook gegrond.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt het depotbedrag als volgt verrekend.

Aan de advocaat wordt een bedrag van € 2.467,33 overgemaakt.

Aan de cliënt wordt een bedrag van € 200 gerestitueerd.

Het meer of anders verlangde wordt afgewezen.

Anderzijds stelt de commissie vast dat de cliënt ondanks de opgelopen rekeningen steeds heeft aangedrongen op het uitvechten van onderdelen die gelet op het totale belang van de boedelscheiding een relatief geringe waarde vertegenwoordigden en de cliënt ook heeft ingestemd met elke stap. Bovendien blijkt uit het overgelegde dossier dat de advocaat een aanzienlijk aantal gesprekken met de cliënt heeft moeten voeren om de bij hem opgelopen gemoederen te bedaren.

Met betrekking tot de klachten van de cliënt aangaande de daadkracht van advocaat, zijn bijdrage aan de totstandkoming van het convenant en de beweerdelijk toegepaste verdragingsstechniek stelt de commissie vast dat van deze verwijten niets is gebleken. Uit het dossier blijkt naar het oordeel van de commissie afdoende dat het convenant mede tot stand is gebracht door de inspanningen van de advocaat, die door het inventariseren van de overgebleven probleempunten de ontstane impasse in de onderhandelingen heeft te weten doorbreken. De commissie is dan ook van oordeel dat de advocaat in die zin heeft gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat mag worden verwacht en de klachten van de cliënt in zoverre ongegrond moeten worden verklaard.

Het geheel overziend is de commissie van oordeel dat de klacht van de cliënt ten dele gegrond is. Hierin ziet de commissie aanleiding de openstaande declaratie naar redelijkheid en billijkheid te verminderen. De commissie acht het met het oog op de aard van de zaak en het aantal uren dat een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat hieraan naar verwachting besteedt redelijk en billijk de totale betalingsverplichting vast te stellen op € 5.500 inclusief BTW en kantoorkosten doch exclusief de wettelijke rente vanaf 16 maart 2003.

De door de cliënt gevorderde vergoeding voor immateriële schade komt niet voor vergoeding in aanmerking nu de cliënt niet aannemelijk heeft gemaakt dat er verband is tussen het handelen van de advocaat en de ziekte c.q. ziekmelding van de cliënt.

Met betrekking tot de buitengerechtelijke kosten overweegt de commissie dat zij slechts in bijzondere gevallen vergoeding van kosten toewijst. De commissie acht in dit geval geen bijzondere omstandigheden aanwezig om een vergoeding voor deze kosten toe te kennen en wijst dit dan ook af.

Derhalve wordt als volgt beslist.

Beslissing

De commissie stelt de betalingsverplichting van de cliënt vast op € 5.500 (inclusief BTW en kantoorkosten) te vermeerderen met de wettelijke rente met ingang van 16 maart 2003.

Overeenkomstig het reglement van de commissie wordt het klachten-geld over partijen verdeeld zodat de cliënt aan de advocaat, die deze kosten heeft voldaan, een bedrag van € 89,25 dient te vergoeden.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt het depotbedrag als volgt verrekend.

Aan de cliënt wordt een bedrag van € 536,29 (€ 6.125,54 minus € 5.500 minus € 89,25) gerestitueerd.

Aan de advocaat wordt een bedrag van € 5.589,25 (€ 5.500 plus € 89,25) overgemaakt.

De cliënt wordt veroordeeld tot het betalen aan de advocaat van de wettelijke rente over een bedrag van € 5.500 vanaf 16 maart 2003 tot de dag van de algehele betaling.

De commissie wijst het meer of anders verlangde af.

Noot

De eerste en belangrijkste reden om deze beide uitspraken te publiceren is dat er in het ene geval anders werd geoordeeld over de toewijsbaarheid van wettelijke rente over de uitstaande declaratie dan in het andere. In de tweede zaak wordt de aanspraak op wettelijke rente over het uiteindelijk toegewezen bedrag gehonoreerd. In de eerste zaak wordt aanspraak op wettelijke rente afgewezen, onder verwijzing naar de artikelen 2, lid 1 en 14, lid 1 van het Reglement Geschillencommissie Advocatuur. Inderdaad, artikel 2, lid 1 legt vast dat de Geschillencommissie niet bevoegd is een uitspraak te doen over vorderingen tot vergoeding van rente, wanneer zij bij wege van bindend advies beslist. Dat geldt ook, zo blijkt uit de uitspraak, wanneer de cliënt degene is die zich met bezwaren tot de Geschillencommissie heeft gewend en de advocaat vervolgens de onbetaald gebleven declaratie tot onderwerp van een eigen vordering maakt. Artikel 14, lid 1 van het Reglement zorgt voor de verbinding met artikel 2: de Commissie blijft onbevoegd om zich over renteaanspraken uit te spreken. De tweede uitspraak is daarom opmerkelijk. De Commissie acht termen aanwezig om de openstaande declaratie met ongeveer € 600 te matigen en wijst vervolgens de wettelijke rente toe over het redelijk geachte declaratiebedrag, € 5.500. De ondeugende vraag rijst daarom of de Commissie zich van haar eigen bevoegdheid, zoals die blijkt uit artikel 2, lid 1, bewust is geweest, nu de toewijzing van de vordering op dit stuk niet is gemotiveerd.

De beperkte bevoegdheid, als het gaat om de wettelijke rente, bestaat in het geval van bindend advies. Wanneer de Geschillencommissie als arbiter optreedt is die beperking er niet. Het is daarom zinvol om even kort uiteen te zetten wanneer een zaak tot een arbitraal vonnis leidt en wanneer tot een bindend advies. Arbitrage vindt plaats wanneer de cliënt de rechtsbijstand ontving ten behoeve van de uitvoering

van zijn beroep of zijn bedrijf. Is hij geen ondernemer, maar consument, dan is er sprake van bindend advies, op de voet van artikel 2, lid 2 van het Reglement. Er is daarop één uitzondering, namelijk in het geval de advocaat de aanlegger van de procedure is en die betrekking heeft op onbetaald gebleven declaraties. Als de cliënt daarop niet bij de Geschillencommissie reageert, komt de beslissing in de vorm van een arbitraal vonnis. Reageert hij wel, is hij consument en voert hij verweer, dan wordt de zaak als bindend advies behandeld. Daar is nog één extra voorwaarde aan verbonden en die is dat de cliënt dan gehouden is om het in discussie zijnde bedrag in depot te storten bij de Geschillencommissie (artikel 12, lid 2 van het Reglement). De advocaat doet er dus goed aan altijd aanspraak te maken op vergoeding van rente, als hij het initiatief neemt. Die vordering zal worden afgewezen indien de cliënt, door zijn reactie, door het feit dat hij consument is én door het storten van depot, het oordeel van de Geschillencommissie laat uitmonden in een bindend advies. Als aan een van de voorwaarden niet wordt voldaan, komt er een arbitraal vonnis en is de wettelijke rente voor toewijzing vatbaar.

De ratio is dat het instellen van de Geschillencommissie een consumentenbelang dient. Een consument die bezwaren heeft tegen een declaratie moet die op eenvoudige wijze kunnen voorleggen aan een onafhankelijke buitenstaander en daar past het bij dat hij niet geconfronteerd wordt met bijkomende kosten, wat een rentevergoeding in wezen ook is, indien hij die weg volgt. Voor de advocaat is dat bezwaarlijk, maar in de overweging mag zeker ook worden betrokken dat ook hij gebaat is bij een gang naar de Geschillencommissie. De andere weg, naar de rechter of de Raad van Toezicht waar de declaratie moet worden begroot, kost over het algemeen meer tijd, terwijl door de verplichting van cliënt om depot te storten de incasso zelf eenvoudiger wordt en terzake geen risico meer wordt gelopen.

In *Advocatenblad* 22/02/2002 is een arbitraal vonnis over onbetaalde declaraties gepubliceerd (Voorzitter Geschillencommissie 16 februari 2001). In de noot werd aandacht besteed aan de wegen die tot arbitrage of bindend advies leiden. Het Reglement is sindsdien gewijzigd zodat de daaraan gewijde beschouwingen niet meer relevant zijn.

In de eerste uitspraak gaat het om een advocaat die rekeneenheden van tien minuten aanhield bij de tijdsverantwoording. In de tweede zaak ging het kennelijk om rekeneenheden van zes minuten die als snel tot boekingen van twaalf minuten leidden. In beide gevallen, zij het in de eerste uitspraak wat explicieter, acht de Geschillencommissie het toepassen van dergelijke rekeneenheden aanvaardbaar, hoewel duidelijk is dat niet aan elke besogte tien of zes minuten of een veelvoud daarvan is besteed. Er is ook andere tijd besteed, bijvoorbeeld aan het opzoeken van een telefoonnummer of het uit de kast halen van een dossier. Er komt pas een streep door als het de Commissie kennelijk al te gortig wordt en de rekeneenheid klakkeloos op standaardbriefjes blijkt te zijn losgelaten.

GJK

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het Advocatenblad zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

TERUGTREKKEN ZONDER OPVOLGER

*Raad van Discipline Amsterdam, 26 mei 2003
(mrs. Kist, Van den Biesen, Hamer, Karskens en Wiarda)*

De advocaat die zich uit een lopende procedure terugtrekt voordat zijn cliënt een opvolgend advocaat en procureur heeft gevonden, neemt niet de zorg in acht die van een zorgvuldig handelend advocaat mag worden verwacht, wanneer er geen omstandigheden zijn die de onverwijld wijze waarop hij zich terugtrekt kunnen rechtvaardigen.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)*
- *Gedragsregel 9, leden 2 en 3*

Feiten

Tijdens een gesprek dat op 28 januari 2002 plaatsgevonden heeft en in een brief die hij op 30 januari 2002 heeft laten uitgaan, heeft mr. X aan klager te kennen gegeven dat hij zich als advocaat en procureur onttrekt aan een tussen klager en diens wederpartij bij de rechtbank te Z aanhangige procedure waarbij op 15 maart 2002 een getuigenverhoor was gelast. Als reden van onttrekking heeft hij opgegeven dat hij twijfelde aan de bewering van klager dat hij meerwerk verricht had, bij de uitvoering van de overeenkomst van aanneming die onderwerp van het geschil was.

In een schrijven van eveneens 30 januari 2002 heeft mr. X aan de rechtbank laten weten dat hij zich om hem moverende redenen als procureur onttrekt aan de zaak van zijn cliënt.

Bij faxbericht van 15 februari 2002 heeft mr. A aan mr. X bevestigd dat hij bereid was de zaak over te nemen en als procureur voor klager op te treden.

Aan de deken heeft mr. X bij brief van 5 maart 2002 – ter adstructie dat de vertrouwensrelatie was komen te vervallen – te kennen gegeven dat zijn twijfel aan het door klager gepretendeerde meerwerk ‘de druppel was die de emmer deed overlopen’. Als overige drie redenen heeft hij aan de deken genoemd het feit dat klager ten onrechte een factuur aan een klant van hem ten laste van diens B.V. zou hebben gebracht onder wijziging van de omschrijving van de werkzaamheden; het feit dat klager een warmteverliesberekening heeft geantendeerd alsmede het feit dat hij teruggekomen is op door hem tijdens een comparitie afgelegde verklaringen. Deze drie laatstgenoemde redenen zijn door klager erkend, zij het onder het maken van de kanttekening dat deze redenen, die al veel vroeger bekend waren, mr. X ertoe hadden moeten brengen om zijn opdracht eerder neer te leggen en niet op het moment dat de zaak zich in een eindfase bevond.

Op 27 mei 2002 heeft mr. X zijn declaratie naar klager gestuurd en daarbij drie uur in mindering gebracht vanwege overname van het dossier door mr. A. In totaal is aan klager een bedrag van € 13.183,21 in rekening gebracht waarvan, na aftrek van het door klager betaalde voorschot, een bedrag van € 2.805,82 resteert.

Tijdens een telefoongesprek van 7 juli 2002 heeft klager aan mr. X verzocht om zijn declaratie te herzien, hetgeen mr. X heeft geweigerd. Klager heeft in antwoord op die weigering de door mr. X opgevoerde uren betwist alsmede de kwaliteit van de werkzaamheden in twijfel getrokken en om restitutie van de betaalde voorschotten verzocht. Aan de incasso van zijn declaratie heeft mr. X – tot nog toe – geen verder vervolg gegeven noch heeft klager – tot nog toe – maatregelen ter restitutie van de door hem betaalde voorschotten getroffen.

Omschrijving klacht

De klacht houdt in dat mr. X zich op een ontijdig moment als advocaat en procureur heeft teruggetrokken. De procedure waaruit mr. X zich terugtrok bevond zich in een eindfase, zodat klager nodeloos op kosten is gejaagd en zijn positie is geschaad.

Beoordeling van de klacht

Vooropgesteld wordt dat het bestaan van wederzijds vertrouwen tussen de advocaat en zijn cliënt essentieel is voor een behoorlijke beroepsuitoefening en de rechtsbijstandverlening en dat brengt mee dat ieder van hen de vrijheid moet hebben aan de relatie een einde te maken, zij het dat de advocaat zich niet op een ongelegen moment mag terugtrekken en zorgvuldig te werk moet gaan teneinde de belangen van de cliënt niet te schaden.

In casu stond het mr. X vrij zich terug te trekken nu hij van oordeel was dat het vertrouwen was komen te ontvallen. Naar het oordeel van de raad is het ogenblik waarop mr. X te kennen gegeven heeft, zich terug te trekken niet ontijdig geweest maar had mr. X zich niet mogen terugtrekken alvorens zich ervan te hebben verzekerd dat klager een opvolgend advocaat en procureur gevonden had. Door op een moment dat zulks nog niet het geval was in een brief aan de rechtbank te kennen te geven dat hij zich terugtrok, heeft mr. X tegenover klager niet de zorg in acht genomen die van een zorgvuldig handelend advocaat mocht worden verwacht. Mr. X heeft geen omstandigheden naar voren gebracht die de onverwijld wijze waarop hij zich heeft teruggetrokken, zouden kunnen rechtvaardigen. De klacht wordt derhalve gegrond bevonden zij het dat de geringe zwaarte van het verwijt dat aan mr. X te maken valt, het opleggen van een maatregel niet rechtvaardigt.

Beslissing

De Raad van Discipline verklaart de klacht gegrond.

TUCHTRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID PATROON

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 2 juni 2003

(mrs. Houterman, Luchtman, Van Boxsel, Ten Brummelhuis en Henselmans)

Alhoewel een stagiaire zijn werkzaamheden verricht onder leiding en verantwoordelijkheid van een patroon, kan deze laatste alleen tuchtrechtelijk worden aangesproken indien hij in die hoedanigheid tuchtrechtelijk verwijtbaar handelt of het een gezamenlijke behandeling van een zaak door patroon en stagiaire betreft.

– *Advocatenwet artikel 46 (1.2. De vereiste communicatie met de cliënt)*

De feiten

Klager wordt in 1990 geconfronteerd met de beoogde wijziging van een bestemmingsplan die het mogelijk maakt dat naast zijn perceel een woonwagencentraal ontstaat. Hij wendt zich in dit verband tot mr. X.

Het gewijzigde bestemmingsplan wordt in 1994 vastgesteld en in 1995 goedgekeurd. In het najaar van 1994 wendt klager zich opnieuw tot mr. X in verband met zijn bezwaren tegen het bestemmingsplan. Mr. A, in die tijd als stagiaire van mr. X werkzaam, maakt namens klager zonder resultaat bezwaar tegen het verlenen van vergunning door de gemeente voor de plaatsing van 15 woonwagens. Vervolgens stelt mr. A namens klager beroep in tegen de ongegrondverklaring van dit bezwaar.

Op 3 januari 1997 vindt een bespreking plaats tussen mr. A en klager (kennelijk) over de kansen in de beroepsprocedure.

Bij brief van 15 januari 1997 bericht mr. A aan klager dat hij wegens de geringe kans op succes het ter sauvering van de termijn ingestelde beroep zal intrekken. Hij adviseert daarbij om te zijner tijd een planschadeclaim in te dienen bij de gemeente, hetgeen later ook gebeurt.

Na het vertrek van mr. A uit het kantoor van mr. X neemt deze de behandeling van de zaak op zich. Bij brief van 29 oktober 2001 deelt mr. X aan klager mee dat hij tot de conclusie is gekomen dat tussen hen geen vertrouwensbasis meer bestaat en dat hij daarom zijn werkzaamheden voor klager staakt.

Bij brief van 7 november 2001 wendt klager zich tot de deken met verzoek om bemiddeling. Op 3 april 2002 vindt een bespreking tussen partijen plaats. Tijdens dit gesprek brengt klager naar voren dat door mr. A zonder voorkennis en instemming van klager het beroep is ingetrokken. Mr. X zegt toe dat hij zich hierover met mr. A zal verstaan. Bij brief van 8 mei 2002 bericht mr. A dat door klager en hem gezamenlijk is besloten om het beroep in te trekken (kennelijk in de bespreking van 3 januari 1997 – *bew.*) en te zijner tijd een planschadeprocedure te entameren. Mr. A schrijft verder dat, voor zover hij weet, klager nooit afwijzend heeft gereageerd op de intrekking van het beroepschrift.

Mr. X leidt de brief van mr. A door naar de deken en deelt daarbij tevens mee dat mr. A destijds bij hem als stagiaire werkzaam was en dat de zaak onder zijn leiding als patroon is behandeld.

(Het verdere verloop wordt uit de beslissing niet duidelijk maar kennelijk mislukt de bemiddeling en dient klager een klacht tegen mr. X in).

Klacht

Mr. A, destijds als stagiaire werkzaam voor mr. X, heeft op 15 januari 1997 zonder medeweten en instemming van klager het eerder bij de rechtbank ingestelde beroep tegen de afwijzende beslissing van de gemeente aangaande de bezwaren van klager tegen de verleende vergunning voor het plaatsen van 15 woonwagens vlak naast het perceel van klager, ingetrokken.

Overwegingen raad

Klager heeft zijn klacht gericht tegen mr. X, terwijl de klacht alleen betrekking heeft op werkzaamheden van mr. A, destijds als stagiaire werkzaam bij mr. X.

Aangezien mr. X heeft erkend dat hij zelf in het verleden geruime tijd als advocaat de belangen van klager in deze zaak heeft behartigd en hij ook na het vertrek van mr. A van zijn kantoor de behandeling van deze zaak weer op zich heeft genomen, acht de raad klager ontvankelijk in zijn klacht jegens mr. X.

Alhoewel een stagiaire onder leiding en verantwoordelijkheid van een patroon zijn werkzaamheden verricht, kan een advocaat in zijn hoedanigheid van patroon alleen tuchtrechtelijk worden aangesproken indien hij in die hoedanigheid tuchtrechtelijk verwijtbaar handelt, dan wel indien het een gezamenlijke behandeling door hen beiden betreft.

In de zaak van klager tegen de gemeente is zowel mr. X als mr. A als advocaat van klager opgetreden. De klacht richt zich echter puur op een handeling van mr. A, namelijk het zonder toestemming van klager intrekken van het ingestelde beroep tegen de ongegrondverklaring door de gemeente van het bezwaar van klager tegen het verlenen van een vergunning voor het plaatsen van 15 woonwagens. Hierbij is mr. X in het geheel niet betrokken geweest. De raad acht de klacht jegens mr. X ongegrond.

De raad merkt op dat ook als het mr. X was geweest die de handeling waarover wordt geklaagd had verricht, de raad van oordeel zou zijn geweest dat mr. X zich niet klachtwaardig zou hebben gedragen. Het intrekken van het beroep is immers schriftelijk bevestigd, waarop door klager nimmer is gereageerd (kennelijk doelt de raad hier op de brief van 15 januari 1997 van mr. A aan klager – *bew.*). Een advocaat mag erop vertrouwen dat door hem verrichte werkzaamheden na een redelijke tijd niet meer ter discussie worden gesteld. Indien klager het niet eens was met het intrekken van het beroep had hij hierop veel eerder dienen te reageren.

Ten overvloede merkt de raad op dat het ingestelde beroep geacht moet worden te zijn ingetrokken met toestemming van klager. Mr. A verwijst terzake naar zijn brief van 15 januari 1997, waarin hij stelde dat hij in verband met de geringe kans op succes het ter sauvering van de termijn ingestelde beroep in zou trekken. Hij adviseerde in die brief voorts om zodra het bestemmingsplan onherroepelijk zou zijn geworden, een planschadeprocedure ex artikel 49 WRO aanhangig te maken. Door klager wordt erkend dat met hem besproken is dat het beroep weinig kans van slagen zou hebben, maar hij stelt dat niet is

overeengekomen het beroep in te trekken.

De raad stelt vast dat klager naar aanleiding van de brief waarin mr. A de afspraken van 3 januari 1997 heeft vastgelegd, nooit meer heeft aangegeven dat hij het daarmee oneens was. Indien klager het niet eens was met het intrekken van het beroep had hij hierop veel eerder dienen te reageren.

Volgt

Ongegrondverklaring.

ONTVANKELIJKHEID KLACHT TEGEN ANWALT

Hof van Discipline, 4 juli 2003, nr. 3730

(mrs. Fransen, Beker, De Leeuw, Gründemann en Marres)

Raad van Discipline Arnhem, 16 december 2002

(mrs. Van Ginkel, Dam, Van Halder, Van de Loo en Van Wijmen)

Niet-ontvankelijkheid klacht.

De Raad van Discipline heeft zich terecht niet bevoegd verklaard nu geklaagd is over het handelen van een in loondienst bij een Nederlands advocatenkantoor werkzame persoon die wel Rechtsanwalt is met inschrijving bij een Duits gerecht en bij een Duitse Rechtsanwaltskammer, doch die niet de status heeft van bij een Nederlandse rechtbank ingeschreven advocaat.

De handelingen waarover wordt geklaagd hebben zich voorgedaan vóór 4 september 2002, het moment van implementatie van de Europese Vestigingsrichtlijn en aan die implementatie komt geen terugwerkende kracht toe.

– *Advocatenwet artikelen 1 en 2; Vestigingsrichtlijn 1998*

Feiten

X is in loondienst werkzaam geweest van het Nederlandse (en ook in Nederland gevestigde) advocatenkantoor BCD vanaf 1 juli 1999 tot 1 februari 2003. Gedurende die periode was X Rechtsanwalt, en in die hoedanigheid ingeschreven bij een (Duitse) Landesgericht; hij was lid van de Rechtsanwaltskammer te Y, Duitsland.

X was niet als advocaat ingeschreven bij een Nederlandse rechtbank en geen lid van de NOvA.

X heeft aan klager in de desbetreffende periode rechtsbijstand verleend met betrekking tot een sociaalverzekeringszaak bij een Sozialgericht in Duitsland. Klager was over de rechtsbijstand ontevreden en heeft de opdracht beëindigd. Het dispuut tussen X en klager over een declaratie van f 6.148,14 wordt door middel van een overeenkomst van dading aldus afgedaan dat klager ter finale kwijting f 2.000 aan X betaalt. Een klein jaar nadien bepaalt het betrokken Sozialgericht dat de door X voor klager ingediende vordering niet-ontvankelijk is omdat die één dag te laat zou zijn ingediend.

Klacht

De klacht luidt dat X bij het aangaan van de dading aan klager verzwegen heeft dat hij de klacht te laat bij het Sozialgericht had ingediend.

Overwegingen Raad van Discipline

De raad onderzoekt eerst het verweer van X dat het Nederlands tuchtrecht niet op hem van toepassing is.

Dit verweer wordt gegrond bevonden omdat ten tijde van de verweten gedragingen de Advocatenwet in de artikelen 1 en 2 alleen de bij een Nederlandse rechtbank ingeschreven advocaten aan tuchtrechtspraak door de Nederlandse tuchtrechter onderwerpt.

Dat is pas anders geworden toen met ingang van 4 september 2002 de Europese Vestigingsrichtlijn van 16 februari 1998 in de Advocatenwet is geïmplementeerd, met name door wijziging van art. 6ob.

De raad overweegt ten overvloede dat, wanneer hij bevoegd was geweest, de klacht ongegrond zou zijn geoordeeld omdat inmiddels in het vervolg van de Duitse procedure is beslist dat van termijnoverschrijding geen sprake was (de vordering was ingediend op de eerste dag na een feestdag waarop de termijn verliep en dat bleek volgens het Duitse termijnsysteem toch nog tijdig te zijn).

Overwegingen hof

Het hof overweegt dat art. 6 van de Vestigingsrichtlijn van 16 februari 1998 bepaalt dat een onder zijn oorspronkelijke beroepstitel werkzame advocaat (X als Rechtsanwalt) voor alle werkzaamheden die hij op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst (Nederland) uitoefent, aan dezelfde beroeps- en gedragsregels is onderworpen als advocaten die onder de relevante beroepstitel van die lidstaat praktiseren.

Deze Vestigingsrichtlijn was ten tijde van de verweten gedraging echter nog niet geïmplementeerd; dat was eerst het geval vanaf 4 september 2002, en de implementatie is niet met terugwerkende kracht geschied. De raad heeft derhalve terecht geoordeeld dat gedragingen van X, die plaatsvonden voor de datum van invoering, niet onder het Nederlands tuchtrecht vallen.

De raad heeft zich derhalve terecht onbevoegd verklaard.

Het hof spreekt ten slotte nog uit de raad te volgen in het oordeel ten overvloede dat in het geval van bevoegdheid ongegrondverklaring van de klacht had moeten volgen.

Volgt

Bekrachtiging door het hof van de beslissing van de raad.

ONBETAMELIJKE OPSTELLING TEGENOVER GEMEENTE

Hof van Discipline, 4 juli 2003, nr. 3727

(mrs. Fransen, Beker, De Leeuw, Gründemann en Marres)

Raad van Discipline Arnhem, 16 december 2002

(mrs. Van Ginkel, Dam, Van Halder, Van de Loo en Van Wijmen)

In casu valt het handelen van de advocaat in het kader van een geschil tussen hem en de gemeente onder de werking van het gedragsrecht. Onbetamelijkheid gelegen in persoonlijke aansprakelijkstelling van een ambtenaar, lichtvaardige beschuldiging van diefstal en andere grievende uitlatingen.

- *Advocatenwet 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt;*
3.3.1 Grievende uitlatingen)
- *Gedragsregels 1, 31*

Feiten

Mr. X houdt kantoor in de gemeente A.

Klager is werkzaam als ambtenaar binnen de afdeling Openbare Werken van die gemeente en onder meer belast met het wegbeheer.

Naast het kantoor van mr. X is een aantal openbare parkeerplaatsen aangelegd op grond van een woningstichting, vooruitlopend op de eigendomsoverdracht van die grond aan de gemeente.

Begin februari 2002 brengt een buurtbewoner klager op de hoogte van het feit dat op deze openbare parkeerplaatsen borden met de tekst 'P Bezoekers' zijn geplaatst. Klager vraagt de gemeenteopzichter om controle uit te oefenen en zo nodig mr. X te verzoeken deze borden te verwijderen.

Klager en mr. X verschillen van mening of dit zo is gebeurd, maar op enig moment zijn de borden inderdaad verwijderd. Klager meent dat mr. X daarvoor heeft gezorgd, maar volgens mr. X zijn twee van de vier borden door onbekenden weggehaald en heeft hij vervolgens de overgebleven borden zelf verwijderd, in afwachting van herplaatsing in een betonnen voet.

Op 20 maart 2002 wordt klager opnieuw gebeld door dezelfde buurtbewoner met de mededeling dat weer parkeerborden zijn geplaatst. Daags daarop worden deze in opdracht van klager door een medewerker van de gemeentelijke buitendienst verwijderd, zonder voorafgaand overleg met, of kennisgeving aan, mr. X.

In een brief van 22 maart 2002 aan B&W van de gemeente A schrijft mr. X dat de gemeente zich door het optreden van klager heeft schuldig gemaakt aan vernieling en diefstal van zijn eigendommen; stelt hij de burgemeester en het college van B&W aansprakelijk voor alle dientengevolge geleden en nog te lijden schade en zegt hij de gemeente aan deze in kort geding te zullen dagvaarden indien hem niet per omme gaande wordt bevestigd dat de gemeente zich in de toekomst van dit soort handelingen zal onthouden en de kosten van herstel of vervanging van de parkeerborden, alsmede de kosten van herplaatsing daarvan, voor haar rekening neemt.

Mr. X vermeldt in dit verband dat de diefstal alleen met schade aan de borden kan hebben plaatsgevonden. Hij schrijft in genoemde brief ook het volgende: '(Klager) deelde mij telefonisch mede zich aan deze parkeerborden te hebben geërgerd. (Klager) vond dat deze borden stonden op gemeentegrond en stelt dat ze door natrekking eigendom van uw gemeente zouden zijn geworden. De wegname van de borden schakeert (klager) onder opruiming van gemeentegrond. (Klager) vond een nader contact met mij en mijn kantoor of een officieel bericht van uw gemeente terzake niet nodig (...). Uw ambtenaar is juridisch, bestuurlijk en moreel volledig de weg kwijt. Zijn handelwijzen komen eerder neer op zigeunerkamp-handelen van een individu en hebben niets te maken met correct bestuurlijk handelen zoals van een gemeente verwacht mag worden'.

Bij brief van eveneens 22 maart 2002 stelt mr. X klager persoonlijk aansprakelijk voor alle schade die hij en zijn kantoor geleden heeft en lijdt doordat klager – zoals mr. X stelt – eigenmachtig ervoor gezorgd heeft dat de vier parkeerborden gestolen en waarschijnlijk vernield zijn. Mr. X schrijft in dit verband verder: 'Ter legalisering van uw handelen stelt u gehandeld te hebben in uw functie van gemeente-ambtenaar ter uitoefening van rechten van de gemeente. Daar in dezen elk recht en elke grond van de gemeente ontbreken en ook nimmer officieel bericht van de gemeente terzake door mij is ontvangen, kan geconcludeerd worden dat u handelde als privé-persoon'.

Bij brief van 2 april 2002 laten B&W aan mr. X weten dat zijn brief hen, zowel door inhoud als toonzetting, onaangenaam heeft verrast. Zij merken op dat alle betrokken medewerkers van de gemeente onder hun verantwoordelijkheid werken, zodat persoonlijke aansprakelijkstelling van een dergelijke medewerker onnodig en ongewenst is. B&W gaan vervolgens in op de aanleg van de parkeerplaatsen: de woningstichting is daarvan op de hoogte, zodat het B&W bevreemdtdat deze stichting toestemming zou hebben gegeven tot plaatsing van borden met de tekst 'P Bezoekers', waardoor het lijkt alsof de parkeerplaatsen exclusief bij het kantoor van mr. X horen. De brief vervolgt dan: 'Begin februari 2002 heeft onze opzichter (...) de plaatsing van deze borden geconstateerd en heeft aan u persoonlijk verzocht deze borden te verwijderen. Aan dit verzoek heeft u overigens gevolg gegeven. Op 20 maart jl. constateerde hij echter dat deze borden opnieuw waren geplaatst. Daarop is, zonder nader overleg met u, tot verwijdering overgegaan. De borden zijn overigens correct en zonder schade verwijderd. Uw aansprakelijkstelling wijzen wij dan ook af. (...) Gelet op het voorgaande achten wij het karakter van uw brief buiten proportie en overigens ook een professioneel advocatenkantoor onwaardig. Hoewel wij uw emotionele gevoelens over de plotselinge 'verdwijning' van uw borden wel enigszins kunnen voorstellen, rechtvaardigt de aard van deze kwestie niet een dergelijke brief zoals uw brief van 22 maart 2002, die overigens ook – naar onze mening – ten onrechte bol staat van juridische dreigementen aan ons adres'.

Ter afwikkeling doen B&W het voorstel om de borden per omme gaande aan mr. X terug te geven zodat hij deze kan hergebruiken voor zijn eigen parkeerplaatsen en de kosten die met de verwijdering waren gemoeid niet bij hem in rekening te brengen, waartegenover mr. X zijn aansprakelijkstelling dan zou moeten herroepen.

Op 12 april 2002 laat mr. X de gemeente in kort geding dagvaarden. Vervolgens vindt schikkingsoverleg tussen de gemeente en mr. X plaats. Dit resulteert erin dat de kortgedingdagvaarding alsmede de aansprakelijkstellingen worden ingetrokken en dat de vier parkeer-

borden, met de daaraan gehechte betonnen voeten, aan mr. X worden geretourneerd.

Klacht

Mr. X heeft zich tegenover klager gedragen zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt door zich ten opzichte van hem grievend en lasterlijk uit te laten; hem er zonder bewijzen ten onrechte van te beschuldigen dat hij door eigenmachtig optreden heeft gezorgd voor diefstal en vernieling; hem tegen beter weten in aansprakelijk te stellen; hem bij zijn werkgever en de rechtbank opzettelijk in een kwaad daglicht te stellen; onwaarheden te schrijven en zijn objectiviteit te verliezen door als advocaat op te treden in zijn eigen zaak.

Overwegingen raad

Mr. X heeft tot zijn verweer naar voren gebracht dat het tuchtrecht in deze niet van toepassing is, nu hij niet als advocaat heeft gehandeld maar als eigenaar van 'X Advocaten'. De raad kan mr. X daarin niet volgen.

Mr. X heeft zijn brieven van 22 maart 2002 geschreven op briefpapier van zijn kantoor en deze brieven heeft mr. X zelf ondertekend. In de dagvaarding heeft mr. X zichzelf tot procureur gesteld. Aldus handelend is hij opgetreden als advocaat respectievelijk procureur in eigen zaak. Dat mag, maar de consequentie daarvan is dat hij als advocaat/procureur onderworpen is aan tuchtrechtelijke toetsing.

Naar het oordeel van de raad heeft mr. X met zijn brieven van 22 maart 2002 de grenzen van het betamelijke overschreden. Het stond hem weliswaar vrij zijn belangen te behartigen op de wijze die hem goeddunkte, maar die vrijheid gaat niet zo ver dat hij zich daarbij van onjuistheden mag bedienen, dan wel anderen nodeloos mag krenken. Niet is gebleken van enige grond om aan te nemen dat klager met zijn opdracht tot verwijdering van de parkeerbordjes als privé-persoon handelde. (...) De gedachte aan een privé handelen van klager had wellicht kunnen opkomen wanneer het gemeentebestuur elke verantwoordelijkheid voor het optreden van zijn ambtenaar van de hand zou hebben gewezen, maar het tegendeel is het geval. Mr. X is dan ook met zijn persoonlijke aansprakelijkstelling van klager te ver gegaan.

De beschuldiging van diefstal is evenzeer lichtvaardig. Elke aanwijzing ontbreekt immers dat klager met zijn opdracht tot verwijdering het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening heeft gehad.

Ook met de overigens in zijn brief aan de gemeente gekozen bewoordingen heeft mr. X jegens klager de grenzen van het betamelijke overschreden, waar hij schrijft dat klager juridisch, bestuurlijk en moreel de weg volledig kwijt was, en dat zijn handelwijzen neerkomen op zigeunerkamp-handelen van een individu en niets te maken hebben met correct bestuurlijk handelen zoals van een gemeente verwacht mag worden.

Van mr. X had verwacht mogen worden dat hij ermee had volstaan zijn grieven tegen het optreden van klager in zakelijke bewoordingen aan het gemeentebestuur kenbaar te maken. De aanval op klager door hem persoonlijk aansprakelijk te stellen, hem te beschuldigen van

diefstal en de grievende bewoordingen aan zijn adres in de brief van mr. X aan de gemeente zijn, zeker gelet op het in het geding zijnde belang van vier parkeerborden, buiten elke proportie.

Ook de alineas 3 en 4 in de dagvaarding zijn ten aanzien van klager onnodig tendentius door daar te vermelden dat *'telefonisch contact met de gemeente leerde dat een daar werkzame meneer (volgt de naam van klager – bew.) opdracht zou hebben gegeven voor dan wel zelf zou hebben gezorgd voor het wegnemen van de bordjes'* (alineas 3) en *'Aan eiser was volstrekt onduidelijk wie de bordjes had ontvreemd. Of dit nu de gemeente A. was geweest of de betreffende (volgt weer de naam van klager – bew.) zelf'* (alineas 4). Ook hier geldt dat elke grond ontbrak om klager persoonlijk in de beklagdenbank te zetten.

De raad acht de klacht gegrond en legt aan mr. X de maatregel van berisping op. De raad laat daarbij meewegen dat mr. X noch in de stukken noch ter zitting blijkt heeft gegeven van enig inzicht in het klachtwaardige van zijn handelen.

Overwegingen hof

Mr. X stelt dat de hem verweten gedragingen niet onder het bereik van het tuchtrecht voor advocaten vallen, nu hij in deze zaak niet als advocaat doch louter als privé-persoon is opgetreden. Het hof verwert deze grief.

Het geschil dat ten grondslag ligt aan de klacht betreft het plaatsen (en verwijderen) van parkeerborden ten behoeve van bezoekers van het advocatenkantoor van mr. X. Hij heeft in de correspondentie met klager en de gemeente A gebruikgemaakt van het briefpapier van zijn kantoor. In de kortgedingdagvaarding, die mede ten grondslag ligt aan de klacht, is mr. X als procureur vermeld, terwijl ook niet is gesteld of gebleken dat mr. X niet verantwoordelijk zou zijn voor de inhoud van de dagvaarding. Het hof oordeelt dat mr. X zich uitdrukkelijk als advocaat en procureur heeft gepresenteerd jegens klager, terwijl het geschil over de parkeerborden betrekking heeft op de praktijkvoering van mr. X.

Gelet op de door klager in hoger beroep overgelegde schriftelijke verklaring van B, hoofd van de technische dienst van de woningstichting, staat voldoende vast dat het beheer van de parkeerplaatsen in augustus 2001 aan de gemeente A is overgedragen.

Op grond van eveneens in hoger beroep door klager overgelegde schriftelijke verklaring van C staat ook voldoende vast dat een buurtbewoner klager in februari en maart 2002 over de parkeerborden heeft gebeld.

Het onderzoek in hoger beroep heeft niet geleid tot vaststelling van andere feiten dan wel – behoudens hetgeen hiervoor werd overwogen – tot andere beschouwingen en gevolgtrekkingen dan die vervat in de beslissing van de raad, met welke beslissing het hof zich verenigt.

Volgt

Bekrachtiging.

GEFINANCIERDE RECHTSHULP EN BETAALD OPTREDEN

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 7 juli 2003

(mrs. Van Boven, Van den Dries, Meerman, Merens en Wiersma)

Zorg voor de cliënt; strenge eisen, gesteld aan het vastleggen van de afspraak betalend op te treden voor een cliënt die in aanmerking komt voor gefinancierde rechtshulp. Verplichting van de advocaat die afspraak tijdens de behandeling van de zaak onder omstandigheden te herijken.

- *Advocatenwet 46 (1.5 Vereiste van schriftelijke vastlegging)*
- *Gedragsregels 8, 24, 25*

Feiten

Mr. X neemt van klager de opdracht aan hem bij te staan in een strafzaak. Dat gebeurt tijdens een eerste contact, op een politiebureau, begin april 2001. Mr. X heeft aanstonds kenbaar gemaakt niet op toevoegingsbasis te zullen werken. Klager zegt ongeveer f 20.000 te kunnen betalen en accepteert dat mr. X op betalende basis zal werken.

Mr. X legt de afspraken vast in brieven van 1 en 9 mei 2001; mr. X deelt mede regelmatig voorschotten te zullen vragen en maandelijks declaraties te zullen zenden.

De rechtsbijstand heeft geduurd van begin april 2001 tot en met een zitting van 8 en 9 november 2001. In de periode van april 2001 tot medio februari 2002 worden declaraties toegezonden tot in totaal ruim f 76.000. Daarvan heeft klager ongeveer f 46.000 aan mr. X voldaan.

In de periode vanaf juli 2001 tot aan de zitting heeft mr. X regelmatig per brief aan klager laten weten dat deze een betalingsachterstand had en dat hij bij ongewijzigd betalingsgedrag zijn werkzaamheden zou dienen neer te leggen.

In de loop van augustus 2001 maakt klager aan mr. X duidelijk dat hij voor verdere betalingen een lening zal dienen af te sluiten. In totaal schrijft mr. X (voorzover uit de uitspraak blijkt) acht maal een brief aan klager om hem tot betaling aan te manen. In een brief van 29 oktober 2001 wordt de ontvangst van de gevraagde betaling bevestigd, alsook dat mr. X zijn werkzaamheden tot aan de zitting van 8 en 9 november 2001 zal voortzetten.

Naar aanleiding van beklag door klager over de hoogte van de te betalen declaraties in een brief van 27 december 2001 laat mr. X bij brief van 8 februari 2002 weten zijn einddeclaratie te halveren.

Klacht

Klager stelt dat mr. X de zaak ten onrechte op betalende basis heeft aangenomen en verzuimd heeft tussentijds te wijzen op de mogelijkheid zijn zaak alsnog op toevoegingsbasis door een andere advocaat te laten behandelen.

Voorts zou de prognose van mr. X over de te verwachten kosten voor klager irrealistisch zijn geweest en daardoor zou klager op het verkeerde been zijn gezet toen hij akkoord ging met rechtsbijstand op betalende basis. Ten slotte wordt geklaagd over de kwaliteit van de rechtsbijstand, omdat nagelaten is bepaalde getuigen en slachtoffers op te roepen, mr. X bepaalde zaken niet onderzocht heeft en de zitting vroegtijdig zou hebben verlaten.

Verweer

Mr. X verweert zich door te stellen correct te hebben gehandeld bij het maken van de afspraak op betalende basis en het voorschot van f 20.000 te hebben gevraagd aan de hand van de verwachte kosten voor een standaardstrafzaak bij de Meervoudige Kamer. Die afspraken zijn ook schriftelijk bevestigd. Het gevraagde voorschot bleek inderdaad ontoereikend. Mr. X heeft echter duidelijkheid over de financiële stand van zaken verschaft door het sturen van tussentijdse declaraties en het vragen van nadere voorschotten.

De rechtsbijstand is adequaat verleend. De personen die niet opgeroepen zijn zouden, zoals uit onderzoek van mr. X was gebleken, geen voor klager gunstige verklaringen hebben afgelegd. De andere punten van onderzoek zijn gezien, onderzocht en besproken met klager. Mr. X heeft de zitting niet vroegtijdig verlaten; hij heeft slechts de behandeling van de zaak van een mede-verdachte niet tot het einde bijgewoond; een kantoorgenoot echter wel.

Overwegingen raad

De raad stelt voorop dat het niet ongeoorloofd is om te bedingen op betalende basis een zaak te behandelen, ook wanneer de cliënt in aanmerking komt voor gefinancierde rechtshulp. Een dergelijke afspraak vereist echter wel een grote mate van zorgvuldigheid van de zijde van de advocaat. Zo mag de cliënt niet 'gestuurd worden' en mag geen misbruik worden gemaakt van de omstandigheden waarin de cliënt verkeert. De advocaat dient zich er ook van te vergewissen dat de cliënt de consequenties overziet van zijn keuze om af te zien van gefinancierde rechtsbijstand en het aanvaarden van een afspraak tot betaling en dat hij ook daadwerkelijk de financiële consequenties kan dragen.

De raad overweegt daarbij dat de advocaat deze afspraken ten spoedigste dient te bevestigen.

De raad stelt vervolgens vast dat klager uit de vastlegging door de advocaat de indruk heeft kunnen krijgen dat de kosten van rechtsbijstand de f 20.000 in ieder geval niet te zeer zouden overschrijden.

De raad stelt voorts vast dat uit de vastleggingsbrief onvoldoende tot uitdrukking komt dat mr. X klager op zorgvuldige wijze heeft voorgelicht over de consequenties die er voor klager zouden zijn indien mr. X op betalende basis de strafzaak voor klager zou afwickelen.

In de loop van juli 2001 werd het aan mr. X duidelijk dat klager geld zou moeten lenen om de financiële verplichtingen jegens mr. X verder

na te komen. De aldus geïllustreerde betalingsproblematiek van klager had voor mr. X aanleiding moeten zijn tussentijds met klager diens keuze te bespreken om ofwel op betalende basis voort te gaan of de mogelijkheid te benutten om de zaak alsnog door een andere advocaat op basis van een toevoeging af te doen.

Dit alles leidt de raad tot het oordeel dat mr. X zich er bij aanvang van de rechtsbijstand onvoldoende van heeft vergewist of klager besefte wat de consequenties zouden kunnen zijn van zijn keuze om de zaak op betalende basis af te doen en of hij de daaraan verbonden kosten kon dragen. Voorts stelt de raad vast dat mr. X ook in een later stadium van de procedure, toen zich de betalingsproblemen van klager openbaarden, niet met klager heeft gesproken over de consequenties daarvan.

De raad oordeelt voorts dat de eerste brief van mr. X de indruk heeft kunnen wekken dat het totaalbedrag van de declaraties de f 20.000 niet te zeer zou overschrijden, en dat het daarom op de weg van mr. X had gelegen om klager tijdig een deugdelijk inzicht te geven in de nog te verwachten kosten van zijn rechtsbijstand. Zodra een advocaat voorziet dat zijn declaratie aanmerkelijk hoger zal uitvallen dan eerst werd ingeschat, is hij verplicht zijn cliënt daarvan op de hoogte te stellen. Het feit dat tweemaal een aanvullend voorschot van f 15.000 is gevraagd acht de raad daartoe niet voldoende. In dat verband stelt de raad vast dat aan voorschotten in totaal f 50.000 is gevraagd en er in totaal ruim f 76.000 is gefactureerd.

De raad acht de desbetreffende klachtonderdelen derhalve gegrond.

De klachten over de inhoud van de rechtsbijstand worden ongegrond bevonden; aan de hand van wat partijen over en weer hebben aangevoerd, is naar het oordeel van de raad niet aannemelijk geworden dat sprake is geweest van evidente, tuchtrechtelijk relevante verdedigingsfouten of onvoldoende zorg aan de zijde van mr. X.

De beslissing

Aan mr. X wordt de maatregel van enkele waarschuwing opgelegd.

ONNODIG GRIEVENDE UITLATINGEN

Hof van Discipline, 7 juli 2003, nr. 3738

(mrs. Zwitser-Schouten, Heidinga, Van Voorst van Beest, Gründemann en Pannekoek-Dubois)

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 9 december 2002

(mrs. Verhoeven, Degenaar, Gilhuis, Van Hilten-Kostense en Verhulst)

Een advocaat dient zich te onthouden van onnodig grievende uitlatingen jegens zijn wederpartij en andere derden.

- *Advocatenwet artikel 46 en 46h lid 5 (3.3.1 Grievende uitlatingen; 6 Tuchtprocesrecht)*
- *Gedragsregel 31*

Feiten

In maart 2001 diende voor de President van de Rechtbank te A een kort geding tussen de directeur van een stichting als eiser en diezelfde stichting, haar Raad van Toezicht en de leden van die raad, waaronder de voorzitter, hierna: klager, als gedaagden. Mr. X trad op als advocaat van de directeur. Om te motiveren waarom de President van de Rechtbank bevoegd was om van de gevorderde voorzieningen kennis te nemen, terwijl in de arbeidsovereenkomst het Scheidsgerecht Gezondheidszorg aangewezen was om kennis te nemen van alle geschillen betreffende de arbeidsovereenkomst, heeft mr. X in zijn pleitnota onder meer het navolgende aangevoerd:

‘Ten vierde is [klager], voorzitter van de Raad van Toezicht, zelf betrokken bij het Scheidsgerecht Gezondheidszorg. Gezien de wijze, waarop hij is opgetreden tegen [de cliënt van mr. X], moet worden gevreesd, dat hij ook binnen het Scheidsgerecht niet de nodige afstand zal kunnen bewaren en zal trachten andere leden van het Scheidsgerecht te beïnvloeden.’

De klacht

Klager verwijt mr. X dat hij zich ter gelegenheid van een kort geding in zijn pleitnotities grievend over klager heeft uitgelaten en dat hij ten onrechte de integriteit van klager en van andere leden van het Scheidsgerecht Gezondheidszorg ter discussie heeft gesteld.

De Voorzitter van de raad heeft de klacht kennelijk ongegrond en deels niet-ontvankelijk verklaard. Klager heeft tegen deze beslissing verzet ingesteld.

Overwegingen van de raad

De raad is van oordeel dat mr. X had dienen te begrijpen dat het uiten van de vrees dat een lid van het Scheidsgerecht niet integer zal handelen een ernstige aantijging vormt, waarvan te verwachten valt dat deze door het betreffende lid als zeer grievend wordt ervaren. Deze grievendheid wordt des te sterker door ook de vrees te uiten dat het lid ook zal trachten andere leden van het Scheidsgerecht te beïnvloeden. Om desondanks genoemde zo ernstig grievende vrees te mogen uiten diende daartoe een aanmerkelijke noodzaak te bestaan. Naar het oordeel van de raad was die noodzaak er niet. De keuze om de procedure niet bij het Scheidsgerecht maar bij de President aanhangig te maken, kon voldoende verdedigd worden met het argument dat de positie van klager als tegenpartij in de procedure van verweerders cliënt niet goed verenigbaar was met diens positie als lid van het Scheidsgerecht. Enkel al vanwege de schijn die zou kunnen ontstaan dat het Scheidsgerecht door de betrokkenheid van klager in het conflict mogelijkerwijs beïnvloed zou kunnen zijn bij de oordeelsvorming over het conflict. Uit het voorgaande volgt dat de betreffende uitlating van verweerder in de pleitnotities als onnodig grievend dient te worden aangemerkt, zodat de klacht gegrond is voorzover het de persoon van klager betreft. Voorzover erover geklaagd wordt dat de betreffende uitlating van mr. X ook grievend was voor de andere leden van het Scheidsgerecht sluit de raad zich aan bij het oordeel van de voorzitter dat de klacht kennelijk niet-ontvankelijk is vanwege het ontbreken van een eigen belang van klager.

Volgt

Verklaart het verzet gegrond voorzover dit is gericht tegen de kenne-

lijke ongegrondverklaring van de klacht en verklaart het verzet voor het overige ongegrond.

Verklaart de klacht van klager, voorzover deze zijn eigen gegriefdheid betreft, gegrond en legt aan mr. X terzake de maatregel van een enkele waarschuwing op.

Overwegingen van het hof

Tegen de beslissing van de raad heeft verweerder drie grieven aangevoerd.

Grief 1

Aan de beslissing van de raad is een beslissing van de Voorzitter van de raad voorafgegaan, waarbij de klacht deels kennelijk ongegrond en deels kennelijk niet-ontvankelijk was verklaard. Het tegen deze beslissing gedane verzet van klager is behandeld ter zitting van de raad van 14 oktober 2002. Uit de oproeping voor de behandeling en ook uit de bewoordingen van artikel 46h lid 5 van de Advocatenwet meende mr. X af te moeten leiden dat die behandeling uitsluitend gewijd zou worden aan het verzet en dat, indien het verzet zou slagen, de klacht in een latere zitting behandeld zou worden. Mr. X heeft zich dan ook niet voorbereid op een inhoudelijke behandeling van de klacht ter zitting van 4 oktober 2002. Nu uit de beslissing van de raad blijkt dat verzet en klacht tezamen zijn behandeld en beoordeeld, voelt mr. X zich benadeeld.

Ter zitting van het hof heeft mr. X blijk gegeven de onjuistheid van zijn zienswijze omtrent een gesplitste behandeling van het verzet en van de klacht in te zien, zodat deze grief geen behandeling behoeft.

Grief 2

Ten onrechte is de raad tot het oordeel gekomen dat de geciteerde passage in de pleitnota onnodig grievend is jegens klager.

Vaste rechtspraak van het hof is dat de advocaat in een procedure de vrijheid moet hebben om stellingen van zijn cliënt in diens belang naar voren te brengen, ook indien de inhoud daarvan mogelijk onjuist zal blijken en/of schadelijk kan zijn voor derden, maar dat deze vrijheid haar begrenzing vindt in de plicht van de advocaat zich te onthouden van stellingen waarvan hij weet – of aanstonds kan weten – dat ze onwaar zijn. Bovendien dient de advocaat zich te onthouden van onnodig grievende uitlatingen jegens zijn wederpartij en andere derden.

Door de integriteit van klager als lid van het Scheidsgerecht Gezondheidszorg in twijfel te trekken, in het bijzonder door de vrees te uiten dat klager zal trachten andere leden van het Scheidsgerecht te beïnvloeden, heeft mr. X zich grievend jegens klager uitgelaten. Ook mr. X is het daarmee eens, maar beroept zich erop dat de uitlating noodzakelijk was om de President te overtuigen van diens bevoegdheid in het kort geding. Terecht heeft de raad overwogen dat deze noodzaak er niet was en dat de forumkeuze voldoende verdedigd had kunnen worden met het argument dat de positie van klager als tegenpartij in een procedure voor het Scheidsgerecht Gezondheidszorg niet goed verenigbaar was met diens betrokkenheid bij datzelfde Scheidsgerecht. Dit oordeel zou niet anders luiden, indien klager, zoals mr. X heeft aangevoerd maar niet heeft aangetoond, zich als voorzitter van

de Raad van Toezicht onbehoorlijk jegens zijn cliënt heeft gedragen. Op grond van een en ander faalt de grief.

Grief 3

Omdat mr. X al vanaf 1 januari 2002 geen advocaat meer is, heeft de raad hem ten onrechte een maatregel opgelegd.

Ook deze grief faalt. Nu de verweten uitlating door mr. X is gedaan in de tijd dat hij nog advocaat was, had de raad de bevoegdheid hem de maatregel van een enkele waarschuwing op te leggen. Het hof acht deze maatregel juist.

Volgt

Bekrachtigt de beslissing van de raad.

INGRIJPEN IN PRAKTIJKUITOEFENING

Raad van Discipline Amsterdam, 11 juli 2003

(mrs. Van Bennekom, Van den Berg, Goppel, Remme en Rigters)

Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 60b Advocatenwet is af te leiden dat deze bepaling is ingevoerd omdat de voordien geldende wettelijke regeling onvoldoende mogelijkheden bood om adequaat in te grijpen wanneer blijkt dat een advocaat zijn praktijk niet behoorlijk uitoefent. De wetgever heeft aldus onder meer beoogd om ook in die gevallen waarin andere omstandigheden dan ziekte aan de orde zijn, ingrijpen van de deken en de raad mogelijk te maken.

– *Advocatenwet artt. 9b, 10 en 60b*

– *Stagevordering 1988 art. 10*

Feiten

De stage van mr. X vangt aan in januari 1993.

In juli 1999 vindt een bespreking plaats tussen de Raad van Toezicht, mr. X en diens toenmalige patroon mr. A. Daarbij wordt afgesproken dat de stage wordt verlengd tot 31 december 1999 en dat mr. X voor die tijd aan alle opleidingsmaatregelen moet hebben voldaan. Deze afspraken worden neergelegd in een besluit van de Raad van Toezicht d.d. 29 juni 1999. Mr. X maakt geen gebruik van de mogelijkheid van beroep op de Algemene Raad tegen voormeld besluit ex art. 9b lid 5 Advocatenwet, waarmee het besluit rechtens onaantastbaar wordt.

Een verzoek om verdere verlenging van de stage en een verzoek om afgifte van de stageverklaring worden door de Raad van Toezicht bij besluit van 20 april 2000 afgewezen. Mr. X gaat tegen dit laatste besluit in administratief beroep bij de Algemene Raad, die dit beroep op 4 oktober 2000 ongegrond verklaart.

Mr. X stelt vervolgens tegen deze beslissing van de Algemene Raad beroep in bij de sector bestuursrecht van de rechtbank, welk beroep bij beslissing d.d. 17 december 2001 ongegrond wordt verklaard. Een tegen die uitspraak door mr. X ingesteld hoger beroep eindigt in een nietontvankelijkverklaring.

Bij brief van 15 december 2000 deelt mr. A, die tot 31 december 1999 als patroon van mr. X is opgetreden, aan de deken mee dat mr. X zich uiterlijk op 15 januari 2001 zal laten uitschrijven als advocaat en zijn werkzaamheden op het kantoor van mr. A voort zal zetten als juridisch medewerker. Mr. X tekent deze brief voor akkoord.

Mr. X komt deze toezegging evenwel niet na, hetgeen leidt tot een dekenbezwaar dat gegrond wordt bevonden door de Raad van Discipline bij beslissing van 19 november 2001 en in hoger beroep door het Hof van Discipline bij beslissing van 7 juni 2002. Ten gevolge van laatstgenoemde beslissing wordt mr. X onvoorwaardelijk in de uitoefening van de praktijk geschorst voor de periode van één jaar. Deze schorsing gaat in op 17 juni 2002 en eindigt op 16 juni 2003.

Op 14 mei 2003 laat mr. X in een brief aan de deken weten dat hij niet bij een voorgestelde bespreking naar aanleiding van een in te dienen dekenbezwaar aanwezig zal zijn. Hij schrijft in dat verband: *'Allereerst ben ik in ernstige mate overspannen, hetgeen tevens invloed heeft op mijn fysieke gesteldheid'*.

Verzoek

Bij brief van 16 juni 2003 brengt de deken ter kennis van de raad zijn verzoek om mr. X voor onbepaalde tijd te schorsen in de uitoefening van de praktijk, omdat verweerder blijvend niet in staat is gebleken om de praktijk behoorlijk te kunnen uitoefenen, daar hij krachtens een in kracht van gewijsde gegane beslissing van de Raad van Toezicht d.d. 20 april 2000 geen stageverklaring heeft ontvangen en hem geen verdere stageverlenging is toegestaan, onder andere vanwege het feit dat de maximale termijn van artikel 9b lid 2 Advocatenwet is verstreken. Mr. X is daarmee een advocaat zonder stageverklaring, die ook niet meer in een geldige stage onder toezicht van een patroon mag praktiseren.

Overwegingen raad

Het verzoek kan worden toegewezen. Voorop dient te worden gesteld dat de in 1993 aangevangen stage van mr. X niet met de in artikel 10 lid 2 van de Stageverordening bedoelde verklaring is beëindigd, terwijl die stage ingevolge de in rechte onaantastbare beslissing van de Raad van Toezicht van 20 april 2000 niet meer kan worden verlengd. Daarmee is de situatie ontstaan dat mr. X, na afloop van de onvoorwaardelijke schorsing, thans zonder toezicht zijn praktijk uitoefent – of kan uitoefenen – terwijl hij niet voldoet aan één van de meest elementaire voorwaarden die op grond van de artikelen 9b en 10 van de Advocatenwet en de op die wet gebaseerde verordeningen aan het zonder toezicht uitoefenen van de advocatenpraktijk worden gesteld.

Gelet op de tekst en strekking van artikel 60b van de Advocatenwet is daarmee naar het oordeel van de raad gegeven dat mr. X tijdelijk of blijvend geen blijk geeft zijn praktijk behoorlijk uit te kunnen oefenen. De raad heeft daarbij in aanmerking genomen dat uit de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling is af te leiden dat zij is ingevoerd omdat de voordien geldende wettelijke regeling onvoldoende mogelijkheden bood om adequaat in te grijpen, wanneer

blijkt dat een advocaat zijn praktijk niet behoorlijk uitoefent. De wetgever heeft aldus onder meer beoogd ook in die gevallen waarin andere omstandigheden dan ziekte aan de orde zijn, ingrijpen van de deken en de raad mogelijk te maken.

Mr. X beschouwt zich blijkens zijn brief van 14 mei 2003 aan de deken als 'in ernstige mate overspannen'. De raad vindt aanleiding erop te wijzen dat deze mededeling – wat er verder ook van zij – niet de reden vormt voor de onderhavige beslissing. Redengevend voor de toewijzing van het verzoek is dat het in strijd met het systeem van de Advocatenwet moet worden geacht dat een advocaat praktijk kan uitoefenen zonder op de bij de wet voorziene wijze aan zijn stageverplichtingen te hebben voldaan. Wel heeft de raad bij zijn beslissing laten meewegen dat uit de stukken blijkt dat mr. X bij herhaling tuchtrechtelijk is veroordeeld en dat hem laatstelijk bij beslissing van het Hof van Discipline van 7 juni 2002 een onvoorwaardelijke schorsing voor de duur van één jaar is opgelegd. Voorts is van belang dat uit de door de deken ter zitting van de raad verstrekte inlichtingen is gebleken dat mr. X zich de afgelopen jaren niet heeft gehouden aan de voor hem geldende verplichtingen tot opleiding en betaling van hoofdelijke omslag.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat de raad zich ambtshalve heeft afgevraagd of de maatregel van schorsing voor onbepaalde tijd in een situatie als de onderhavige neerkomt op oneigenlijke toepassing van een door de wetgever mogelijk gemaakte voorziening, in zoverre deze maatregel minder geëigend zou kunnen worden geacht in een situatie als de onderhavige, waarin niet is te verwachten dat de oorzaken die tot het treffen van de maatregel leiden in de toekomst zullen zijn opgeheven. De genoemde vraag kan evenwel slechts ontkennend worden beantwoord. De wetgever heeft er blijkens de uitdrukkelijke bewoordingen van artikel 60b van de Advocatenwet immers voor gekozen schorsing voor onbepaalde tijd ook mogelijk te maken voor die gevallen waarin de advocaat blijvend geen blijk geeft zijn praktijk behoorlijk te kunnen uitoefenen.

Volgt

Toewijzing van het verzoek en derhalve schorsing van mr. X voor onbepaalde tijd in de uitoefening van de praktijk, met bepaling dat deze schorsing ingaat op de eerste dag na verzending van de beslissing.

INFORMEREN OVER DATUM KORT GEDING

Raad van Discipline Amsterdam, 17 juli 2003

(mrs. Kist, Van den Biesen, Van den Berg, Hamming en Verweel-Stokman)

Het spreekt vanzelf dat de advocaat die aan een andere advocaat verhinderdata vraagt in verband met een kort geding, vervolgens die advocaat informeert indien en zodra hem bekend is geworden dat en wanneer dat kort geding plaatsvindt.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt; 5.4 Welwillendheid in het algemeen)*
- *Gedragsregels 17, 30, 31*

Feiten

Mr. X heeft familieleden van klager bijgestaan in een nalatenschapskwestie. De belangen van klager werden behartigd door mr. Y. De door mr. X namens zijn cliënten ingestelde vordering hield in dat mr. Y de in het geding zijnde woning dient te ontruimen. Door mr. X zijn terzake twee kortgedingprocedures gevoerd.

Klacht

De klacht houdt zakelijk weergegeven in, dat mr. X in strijd met artikel 46 Advocatenwet:

- a. zich onnodig grievend en onjuist heeft uitgelaten over klager, nu mr. X heeft gesteld dat klager geen inkomsten uit arbeid zou hebben en verslaafd zou zijn aan verdovende middelen;
- b. mr. Y, advocaat van klager, niet zodra mogelijk heeft geïnformeerd over de datum waarop het kort geding zou gaan plaatsvinden, maar eerst de dag voordat het kort geding zou gaan plaatsvinden daarover heeft geïnformeerd, ondanks het feit dat door mr. Y verhinderdata aan mr. X waren opgegeven en ondanks twee rappellen van mr. Y aan mr. X;
- c. brieven van mr. Y d.d. 6 april en 16 mei onbeantwoord heeft gelaten;
- d. mr. Y verhinderdata heeft gevraagd voor een tweede kort geding, maar hem vervolgens ook daarover niet tijdig heeft geïnformeerd;
- e. zich ter gelegenheid van de behandeling van een kort geding heeft bediend van informatie waarvan mr. X wist dat deze niet juist was terwijl daarmee de belangen van geen van de betrokken partijen was gediend;
- f. brieven van mr. Y o.a. d.d. 18 oktober niet heeft beantwoord en zich heeft gewend tot de notaris zonder mr. Y een kopie van die brief te sturen, ook niet na herhaald verzoek daartoe;
- g. zich onnodig grievend heeft uitgelaten jegens klager en gebruik heeft gemaakt van evident onjuiste beweringen.

Beoordeling van de klacht

Klachtonderdeel (a)

De raad heeft niet kunnen vaststellen dat de door mr. X geponeerde stelling dat klager werkloos en verslaafd aan verdovende middelen zou zijn, hem niet was ingegeven door zijn cliënten, zodat de raad het ervoor houdt dat mr. X zich op informatie van zijn cliënten heeft gebaseerd. Het enkele feit dat deze stelling is weersproken door klager is onvoldoende om voor mr. X een nadere onderzoeksverplichting in het leven te roepen alvorens hij deze stelling zou mogen handhaven. In de omstandigheden van dit geval was de geponeerde stelling ook relevant in verband met de vraag of er wel een reële verwachting was dat klager de financiering alsnog zou kunnen krijgen. Bovendien was er alle gelegenheid voor klager om de geponeerde stelling te weerspreken en onderuit te halen.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Klachtonderdelen (b), (c), (d) en (f)

Deze klachtonderdelen lenen zich voor een gezamenlijke behandeling, nu zij er alle op neerkomen dat mr. X mr. Y niet heeft geantwoord op diverse brieven en verzoeken.

Het is in de ogen van de raad een vanzelfsprekendheid dat de advocaat, die aan de andere advocaat verhinderdata vraagt in verband met een kort geding, vervolgens die advocaat informeert indien en zodra hem bekend is geworden dat en wanneer dat kort geding is gepland, zodat die andere advocaat daarmee rekening kan houden in zijn agenda. Het betaamt een behoorlijk advocaat alsdan niet om een collega langer dan noodzakelijk in onwetendheid te laten over een gepland kort geding of over het toch niet aanvragen van een kort geding waarmee bedreigd is en waarvoor verhinderdata zijn gevraagd en verkregen. Het voorgaande geldt temeer nu mr. Y meermalen bij mr. X heeft gerappelleerd over de datum van de kort gedingen. De raad is niet gebleken van enige plausibele reden voor mr. X om de desbetreffende brieven van mr. Y onbeantwoord te laten.

De klachtonderdelen zijn gegrond.

Klachtonderdeel (e)

De raad van is van mening dat niet is komen vast te staan dat mr. X stellingen heeft geponeerd waarvan hij wist of behoorde te weten dat die onjuist waren. Allerm minst kan worden uitgesloten dat de informatie die mr. X van de medewerker van het notariskantoor heeft gekregen zodanig was dat hij daarop zijn stelling heeft kunnen baseren. Ook daarbij geldt dat de advocaat een grote vrijheid toekomt in de wijze van behartiging van de belangen van zijn cliënten. Bovendien was klager voldoende in staat en in de gelegenheid zich tegen de stellingen te verweren.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Klachtonderdeel (g)

Dit klachtonderdeel komt er kort gezegd op neer dat mr. X zich in de memorie van antwoord onjuist en onnodig grievend jegens klager heeft uitgelaten. Voorzover er geklaagd wordt over de onjuistheid van hetgeen mr. X in de memorie van antwoord heeft gesteld, is de klacht ongegrond, nu het enkele feit dat de stelling onjuist is onvoldoende is om tot een tuchtrechtelijk verwijt te leiden, temeer daar deze onjuiste stelling zich meer dan leent voor een weerlegging door klager. De raad is niet gebleken, mede vanwege volstrekt gebrek aan kennis ten aanzien van de feiten bij de gevolmachtigde van mr. X ter zitting, waarom mr. X niet had kunnen volstaan met de mededeling dat de stellingen van klager onjuist waren en waarom mr. X heeft gemeend te moeten grijpen naar bewoordingen als misleiding en leugens. De raad acht de gebezigde bewoordingen onnodig grievend jegens klager.

Dit klachtonderdeel is gegrond.

Volgt

- verklaart onderdelen (a) en (e) van de klacht ongegrond;
- verklaart onderdelen (b), (c), (d), (f) en (g) van de klacht gegrond;
- legt aan mr. X op de maatregel van een enkele waarschuwing. ●